

Received: 14.06.2022

Accepted: 11.09.2022

Received in revised form: 11.08.2022

Available online: 30.10.2022

Original Research

Citation: M. M. (2022). Activities of the presidency for Turks Abroad and Related Communities within the scope of Turkish language teaching. *Turkophone*, 9(3), 97-110. <https://dx.doi.org/10.55246/turkophone.1130650>

Activities of the Presidency for Turks Abroad and Related Communities within the Scope of Turkish Language Teaching

Muhammed Mazhar ŞAHİN*

ABSTRACT

Türkiye's ever-increasing position has created the need to develop a diplomacy not only for Turks living abroad, but also for cognates and related communities. The Presidency for Turks Abroad and Related Communities has been entrusted with the task of protecting the rights and interests of Turks, cognates, and related communities abroad and carrying out activities for them. One of the most efficient forms of diplomacy when building relationships with these communities abroad is language use. Despite the fact that language teaching is not one of its responsibilities, the Presidency for Turks Abroad and Related Communities, which carries out various activities to ensure that Turks residing abroad do not abandon Turkish language and culture, and to teach Turkish as a foreign language to cognate and related communities, has also undertaken the duty of conducting Turkish diaspora, public diplomacy, and cultural diplomacy on behalf of the Republic of Türkiye. There were no studies examining the Presidency for Turks Abroad and Related Communities on Turkish language education found in the literature. This study, based on the review methodology, aims to investigate the Presidency for Turks Abroad and Related Communities' operations in relation to Turkish language teaching. Upon examining the data gathered, suggestions were made to researchers and practitioners together with the results obtained.

Keywords: Turks Abroad, Turkish teaching, Turkish culture, Cultural diplomacy, Turkish diaspora, Public diplomacy.

* [0000-0001-5170-5172](https://orcid.org/0000-0001-5170-5172), Res. Assist., Kırşehir Ahi Evran University, Turkey, m.sahin40@ahievran.edu.tr

1. INTRODUCTION

The Republic of Türkiye works with different institutions abroad to support its citizens, to dispel the perceptions about Türkiye, and to promote Turkish language, art, history, and culture. The Republic of Türkiye works abroad through organizations like the Presidency for Turks Abroad and Related Communities, Turkish Cooperation and Coordination Agency, Yunus Emre Institute, and Maarif Foundation as it is now more crucial than ever to forge long-lasting relationships and engage in people-oriented endeavors when it comes to foreign policy in current global conditions. These are among the institutions through which the Republic of Türkiye conducts cultural diplomacy operations in other countries. According to Yağmurlu (2019), cultural diplomacy is not only one of the main fields of public diplomacy, but also a source of soft power for countries. Bayraktar (2017) states that the condition of being strong in today's world is to work in coordination with public diplomacy activities and institutions considered as soft power sources. In addition to being a source of soft power, the Presidency for Turks Abroad and Related Communities (YTB), which is one of the leading institutions of the Turkish diaspora, carries out activities for such communities in order to carry out studies on citizens living abroad, to find solutions to their problems, and to develop cultural, economic and social relations with cognates and related communities. It was founded in 2010 for a variety of goals, including determining all kinds of principles and ensuring coordination between the relevant institutions in order to ensure the successful completion of the education processes of the students coming to Türkiye within the framework of international agreements and the projects carried out within the framework of the European Union along with those deemed appropriate to study in the country by public institutions and organizations, except for the Council of Higher Education and universities. In line with this purpose, the Presidency for Turks Abroad and Related Communities not only serves our citizens abroad, but also carries out activities for foreigners who want to study in Türkiye.

The primary field of activity of the Presidency for Turks Abroad and Related Communities is Turkish citizens living abroad. According to Karadeniz (2017), the Presidency for Turks Abroad and Related Communities, which develops strategies for Turkish citizens who have migrated abroad for a variety of reasons from the past to the present and coordinates the activities carried out at home and abroad, has cognate and related communities as its second priority area of activity. The Presidency for Turks Abroad and Related Communities, which also undertakes the coordination of the activities provided by different institutions for cognate and related communities, carries out these tasks in an efficient and timely manner. Another area of work of the Presidency is international students in Türkiye. The Presidency for Turks Abroad and Related Communities, which carries out activities for these students to get acquainted with Turkish culture and to ensure that they do not feel foreign in Türkiye, believes that international students studying in Türkiye will return to their countries as cultural ambassadors. The purpose of this study is to investigate the Turkish language teaching initiatives of the Presidency for Turks Abroad and Related Communities, one of Türkiye's top diaspora diplomatic organizations. In this context, the

activities of the Presidency for Turks Abroad and Related Communities for teaching Turkish will be examined under two headings:

- * Activities for the Turkish education of Turkish citizens living abroad,
- * Activities for teaching Turkish as a foreign language.

1.1 Activities for Turkish Education of Turkish Citizens Living Abroad:

The Presidency for Turks Abroad and Related Communities engages in domestic and international activities for the teaching of Turkish and the promotion of Turkish culture and history to make sure that Turks living abroad do not drift away from Turkish and the values that form the foundations of Turkish culture. These activities can be evaluated under two headings. The first is the training initiatives for educators who would instruct Turkish to Turkish pupils living abroad. The second is initiatives aimed at educating Turkish expatriates.

The Presidency for Turks Abroad and Related Communities has implemented the Teaching Turkish to Turkish Children Abroad Master's Program with Scholarship and the Turkish Teaching to Turkish Children Abroad Certificate Program in order to train experts in the field of teaching Turkish to Turkish children abroad.

1.1.1 Turkish Language Teaching to Turkish Children Abroad Master's Program with Scholarship

In 2017, a Non-Thesis Master's Program on Teaching Turkish to Turkish Children Living Abroad was launched as part of the collaboration with Sakarya University. On 25 October 2018, the Presidency for Turks Abroad and Related Communities announced that a Turkish Teaching Turkish to Turkish Children Abroad Master's Program with Scholarship will be started in order to train educators who will teach Turkish language and Turkish culture to Turkish children living abroad with the cooperation with Ankara Hacettepe University, Istanbul Yıldız Technical University, Konya Necmettin Erbakan University, Antalya Akdeniz University and Sakarya University. Since the launch of the program in 2018, students who receive master's degree education with scholarship at the universities with which cooperation has been signed are expected to assume duties within the scope of teaching Turkish language and Turkish culture to Turkish children when they return to their countries of residence after graduation. According to the 2018, 2019, 2020 and 2021 Annual Reports of the Presidency for Turks Abroad and Related Communities, the number of students enrolled in the Teaching Turkish to Turkish Children Abroad Master's Program with Scholarship is given in Table 1.

Table 1

Information on the Turkish Teaching Turkish to Turkish Children Abroad Scholarship Master's Program

Year	Number of Students Enrolled in the Program
2018	27
2019	20
2020	Not specified
2021	12

The number of students enrolled in the program as part of the cooperation between the mentioned universities and the Presidency for Turks Abroad and Related Communities is shown in Table 1. In the 2018 Annual Report, it is stated that after the announcement of the opening of the master's program, 163 applications were received in 2018, 113 students met the application criteria and entered the interview and 27 of these students were accepted to the program. 2020 Annual Report gives no information on the number of students enrolled in the program.

1.1.2 Certificate Program for Teaching Turkish to Turkish Children Abroad

The Presidency for Turks Abroad and Related Communities and Sakarya University reached an agreement to organize a Certificate Program for Teaching Turkish to Turkish Children Abroad from May 12 through June 10, 2022, for those who want to work in the field of instructing Turkish and Turkish culture to Turkish children living abroad. In addition to those who live abroad and have a permanent residence permit, those who meet a few other criteria could apply to the program, which was planned to be carried out through distance education. There is no information on how many people have applied for the program and how many students have been accepted.

The second part of the activities carried out by the Presidency for Turks Abroad and Related Communities for the Turkish education of Turkish citizens living abroad is the activities for the Turkish education of Turkish children and youth abroad. In this context, the Presidency for Turks Abroad and Related Communities carries out activities under the name of Turkish Hour Project Support Program

and Turkish Awards Competition in terms of teaching Turkish and Turkish culture to Turkish children and youth abroad.

1.1.3 Turkish Hour Project Support Program

One of the activities carried out by the Presidency for Turks Abroad and Related Communities, which continues to work to protect the rights and interests of Turkish nationals living abroad, is to make sure that Turkish children and youth do not drift away from the Turkish language and Turkish culture. Within the scope of the program, the Presidency for Turks Abroad and Related Communities stated in its 2019 Annual Report (YTB, 2019) that it encourages Turkish and Turkish culture education activities within the extent of the "Turkish Hour Project Support Program" that will enable Turkish children and young people living abroad to make sense of the values, traditions and lifestyles arising from the common world of feelings and thoughts of Turkish culture, and thus gain the ability to see the diversity of both Turkish and the culture of the society in which they live as complementary richness without conflicting with each other. Based on the data in the activity reports of the Presidency for Turks Abroad and Related Communities in 2019, 2020 and 2021, Table 2 shows how many projects the Presidency supported within the framework of the Turkish Hour Project Support Program and how many participants participated in these projects.

Table 2

Information on the Turkish Hour Project Support Program

Year	Number of Projects Supported	Number of Participants
2019	201	11355
2020	180	N/A
2021	39	1000

Table 2 provides numerical information about the Turkish Hour Project Support Program, one of the activities of the Presidency for Turks Abroad and Related Communities for Turkish education. The Presidency for Turks Abroad and Related Communities, according to the information about the program's content on its website, announces that with this program they will support Turkish language education initiatives carried out by non-governmental organizations abroad, which have carried out such initiatives for years with their own resources. Within the scope of this support, it was reported that the

applications of non-governmental organizations wishing to participate in this project will be received within the framework of the following three modules:

- * Module 1- Seed: Supporting the creation of bilingual playgroups for preschool children in Turkish and the national language.
- * Module 2- Saplings: Supporting Turkish language courses for school-age children and young people.
- * Module 3- Tree: Supporting bilingual preschools that provide services in Turkish and the national language.

1.1.4 Turkish Awards Competition

In order to encourage Turkish children and young people living abroad to value literature, express their ideas, thoughts, and dreams in their mother tongue, and use Turkish correctly and effectively, the Presidency for Turks Abroad and Related Communities announced the "YTB Turkish Awards" project in 2019. Within the scope of the project, awards are given in the categories of poetry, essay, story and book support. Upon examining the Annual Reports of the Presidency for Turks Abroad and Related Communities for 2019, 2020 and 2021, Table 3 shows how many awards were given in which category within the scope of the Turkish Awards Competition.

Table 3

Information on the Turkish Awards Competition

Year	Story	Trial	Poetry	Book Support	Total
2019	6	5	4	1	16
2020	5	4	5	5	19
2021	3	3	3	4	13

Table 3 provides numerical data on the Turkish Awards Competition project organized by the Presidency for Turks Abroad and Related Communities to assist Turkish children and young adults living abroad in becoming strong writers in the field of literature. Applications for the 2022 Turkish Awards Competition are ongoing and the winners will be announced on 1st September 2022.

In accordance with its mission, the Presidency for Turks Abroad and Related Communities continues to work to guarantee that Turkish children and young people living abroad have connection to Turkish language and culture. Furthermore, the Presidency for Turks Abroad and Related Communities maintains its efforts aimed at teaching Turkish to international students.

1.2 Activities for Teaching Turkish as a Foreign Language

The Presidency for Turks Abroad and Related Communities aims to promote Turkish language and Turkish culture by carrying out various activities to teach Turkish as a foreign language to cognates and related communities as well as other international citizens. Turkish Communication Program for Public Officials and Academics (KATIP) was launched in 2014 for the first time, with an aim to teach Turkish language and culture to foreign public officials and academics. Among the activities carried out by the Presidency for Turks Abroad and Related Communities to teach Turkish as a foreign language are the Distance Turkish Language Education Program for Cognate Youth in the Middle East, the Turkish Language Teaching Project for Syrian Guest Students, the Advanced Turkish Education Project for Syrians, and the Turkish Education and Summer School Program.

1.2.1 Turkish Communication Program for Public Officials and Academics (KATIP)

The Presidency for Turks Abroad and Related Communities launched the Public Officials and Academics Turkish Communication Program (KATIP) in 2014 in order to ensure Turkish communication with foreign public officials and academics abroad. Table 4 shows the data acquired about the participant numbers over the years upon reviewing the annual Activity Reports released by the Presidency for Turks Abroad and Related Communities since 2014.

Table 4

Information on KATIP Participants

Year	Number of Participating Countries	Number of Students Enrolled in the Program
2015	15	15
2016	26	26
2017	15	15

2018	24	28
2019	23	26
2020	30	38
2021	19	22

Table 4 lists the number of students who participated in the ten-month training program in Istanbul offered by the Presidency for Turks Abroad and Related Communities with scholarships for foreign diplomats, public servants, and academics, as well as the diversity of these students by country. The Turkish Communication Program for Public Officials and Academics aims to promote Turkish and Turkish culture, improve relations between countries, bring peoples closer and contribute to the training of foreign public officials and academics who will forge enduring and strong ties with Türkiye.

1.2.2 Distance Turkish Language Education Program for Cognate Youth in the Middle East

In 2020, as the impact of Covid-19 grew by the day, mortality rates increased like an avalanche, and distance education became a necessity, the Presidency for Turks Abroad and Related Communities announced the launch of a distance Turkish language teaching course for cognate young people living abroad. The initiative provided eligible young people in Palestine, Iraq, Lebanon, Syria, and Jordan with the chance to participate in Turkish language study for free for sixteen months. According to the 2021 Annual Report of the Presidency for Turks Abroad and Related Communities (YTB, 2021), 50 students participated in the Distance Turkish Language Education Program for Cognate Youth in the Middle East.

1.2.3 Teaching Turkish to Syrian Guest Students Project

In 2011, following the civil war in Syria, a large number of refugees arrived in Türkiye. Teaching language and culture was also very important in the integration process of these refugees into their environment. In 2013, the Presidency for Turks Abroad and Related Communities announced that it would start Turkish language courses in 10 provinces for refugees who met the criteria set. In these courses, Turkish Language and Literature and Turkish teachers who could not be appointed to schools affiliated to the Ministry of National Education were assigned (YTB, 2015). Büyükkiz and Çangal (2016) stated that within the scope of this project, Gazi University Turkish Language Teaching Set was used for the first two years, Istanbul Turkish Language Teaching Set for Foreigners was used for the

third year, and Yedi İklim Turkish Language Teaching Set was used for the fourth year. Büyükkiz and Çangal (2016) stated that 858 Syrian refugees applied to the project in 2013, 2138 Syrian refugees in 2014, 1607 Syrian refugees in 2015 and 595 students in 2016.

In 2016, the Presidency for Turks Abroad and Related Communities continued the Teaching Turkish to Syrian Guest Students Project with the Advanced Turkish Education for Syrians Project. In an interview in 2018, Sayit Yusuf, Deputy President of the Presidency for Turks Abroad and Related Communities, stated that the number of refugees who were provided with the opportunity to learn Turkish in TÖMERs in various cities of Türkiye as part of the project was 12250.

1.2.4 Turkish Education and Summer School Program

The Presidency for Turks Abroad and Related Communities carries out various activities within the scope of the Turkish Education and Summer School Program for cognates, relatives and other international students. The Presidency outlined the activities carried out to support the teaching of Turkish as a foreign language in its 2021 Annual Report (YTB, 2021), and these activities and the number of students who participated in them are provided in Table 5.

Table 5

Information on Turkish Education and Summer School Program

Activity Name	Number of Participants
Turkish Alumni Associations Turkish Language Courses	500
Turkish School in the Caucasus	50
Middle East and Africa Joint History Research Program	10
Anatolian Turkish Cultural Centers Turkish Courses	300
Distance Education 2021 Project	1200
Support to Education of Children in Srebrenica	50
Bulgaria Summer School Project	470
Kosovo Turkish Education Project	400

Table 5 shows the activities of the Presidency for Turks Abroad and Related Communities for teaching Turkish language and Turkish culture to cognates, relatives and other international students in 2021.

4. CONCLUSION AND SUGGESTIONS

In the modern world, where borders are shifting for a variety of reasons and the world order is transitioning daily, many issues are resolved through diplomatic language, and the teaching of languages, one of the most effective forms of diplomacy, is becoming more and more important. Hence, the Republic of Türkiye wants to function effectively on this stage and to that end, in addition to public diplomacy and cultural diplomacy, Türkiye conducts activities through institutions such as the Presidency for Turks Abroad and Related Communities (YTB), the Turkish Cooperation and Coordination Agency (TIKA) and Yunus Emre Institute (YEE), in order to ensure that the Turkish diaspora can be effectively represented abroad. The status of Turkish is apparent when we look at the list of languages spoken worldwide. Considering the position of Turkish, it is very important for the Presidency for Turks Abroad and Related Communities to carry out activities to support the Turkish education of Turks abroad so that they do not lose touch with Turkish language and Turkish culture, and to carry out activities to support the teaching of Turkish as a foreign language since its establishment, despite the fact that language teaching is not among its primary activities. Table 6 summarizes the overall evaluation of the Presidency for Turks Abroad and Related Communities for Turkish language education.

Table 6
Activities of YTB for Turkish Education

Activities for Turks Abroad	Activities for Teaching Turkish as a Foreign Language
1 Turkish Language Teaching to Turkish Children Abroad Master's Program	Turkish Communication Program for Public Officials and Academics (KATIP)
2 Certificate Program for Teaching Turkish to Turkish Children Abroad	Distance Turkish Language Teaching Program for Cognate Youth in the Middle East

3	Turkish Hour Project Support Hour Program	Teaching Turkish to Syrian Guest Students Project
4	Turkish Awards Competition	Turkish Education and Summer School Program

Table 6 shows the activities carried out by the Presidency for Turks Abroad and Related Communities for Turks abroad. Kızılcemeşe and Okur (2020) stated that it is not possible for every teacher, even if they are of Turkish origin, to teach Turkish language and Turkish culture without taking additional courses. Based on this assessment, the importance of the activities carried out by the Presidency for Turks Abroad and Related Communities for the training of instructors who will teach Turkish to Turkish children living abroad emerges.

Table 7 shows the activities of the Presidency for Turks Abroad and Related Communities for teaching Turkish as a foreign language. According to Şcan (2011), when it comes to the teaching of Turkish as a foreign language, there is a growing demand for learning Turkish as a result of Türkiye's rising status. As such, the issue of teaching Turkish as a foreign language needs to be carefully managed in order to meet these demands and to advance Türkiye, Turkish language, and Turkish culture in all spheres of the international community. When this viewpoint is taken into account, the significance of the Presidency for Turks Abroad and Related Communities' actions concerning the teaching of Turkish as a foreign language becomes clear.

The continuity of the activities carried out by the Presidency for Turks Abroad and Related Communities shows the importance that the Republic of Türkiye attaches to the teaching of Turkish and Turkish culture.

When the activities carried out by the Presidency for Turks Abroad and Related Communities for Turkish language education were examined, suggestions were made for researchers and practitioners. The following suggestions can be made to researchers:

2.1 Recommendations for researchers based on the findings of the study

- Research can be conducted on the efficiency of the activities of the Presidency for Turks Abroad and Related Communities for teaching Turkish.
- When the literature is examined, there are almost no studies on the activities carried out by the Presidency for Turks Abroad and Related Communities. Therefore, academic studies can be conducted on the activities carried out by the Presidency or as a recommendation to the Presidency.

- Opinions and suggestions can be made by conducting studies on the master's degree program that trains instructors who will teach Turkish to Turkish children abroad.
- Within the scope of the Turkish Awards Competition, research can be conducted on the winning works in the relevant genres.

2.2 Recommendations for practitioners based on the findings of the study

- The number of projects supporting Turkish language education carried out by the Presidency for Turks Abroad and Related Communities for Turks abroad can be increased.
- A new unit may be established within the Presidency for Turks Abroad and Related Communities to carry out the teaching of Turkish and Turkish culture to Turkish youth and Turkish children abroad.
- Turkish language and Turkish culture education for Turkish youth and Turkish children abroad can be provided by a team of experts within the Presidency for Turks Abroad and Related Communities.
- Yunus Emre Institute continues its activities as an institution teaching Turkish abroad. However, Yunus Emre Institute generally teaches Turkish to foreigners. Therefore, the Presidency for Turks Abroad and Related Communities can teach Turkish and Turkish culture to Turkish youth and Turkish children at Embassies/Consulates abroad.
- The Presidency for Turks Abroad and Related Communities may have the opportunity to coordinate services for Turks, cognates and related communities abroad by establishing an overseas organization within the Embassies/Consulates abroad.
- Finally, the activities of the Presidency for Turks Abroad and Related Communities should be supported both in teaching Turkish language and Turkish culture to Turks and in teaching Turkish as a foreign language.

REFERENCES

- Bayraktar, D. (2017). *Yeni dönem Türk dış politikasında kamu diplomasisinin yeri: Yunus Emre Enstitüsü ve Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı örnekleri* (Yüksek Lisans Tezi). İzmir Katip Çelebi Üniversitesi.
- Büyükkiz, K. K., & Çangal, Ö. (2016). Suriyeli misafir öğrencilere Türkçe öğretimi projesi üzerine bir değerlendirme. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 5(3), 1414-1430.
- İşcan, A. (2011). Türkçenin yabancı dil olarak önemi, *Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(4), 29-36

- Kızıılmeşe, R., & Okur, A. (2020), Yenilikçi eğitim ve öğretim uygulamaları kapsamında Belçika'daki ikidilli Türk çocuklarına Türkçenin eğitimi ve öğretimi üzerine bir çalışma (Gent örneği). *Uluslararası Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Dergisi*, 3(1), 64-92.
- Yağmurlu, A. (2019). Kültürel diplomasi: kuram ve pratikteki çerçevesi. *Selçuk İletişim*, 12(2), 1210-1238
- Yıldırım, K. E., & Yıldırım, A. (2017). Türkiye'nin yumuşak güç sembollerinden Türk İşbirliği Koordinasyon Ajansı ve Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı'na genel bakış. *Karadeniz Uluslararası Bilimsel Dergi*, 33(33), 203-219.
- Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (2014) 2014 Yılı Faaliyet Raporu. https://ytbweb1.blob.core.windows.net/files/resimler/activity_reports/2014-faaliyet-raporu.pdf
- Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (2015) 2015 Yılı Faaliyet Raporu. https://ytbweb1.blob.core.windows.net/files/resimler/activity_reports/2015-faaliyet-raporu.pdf
- Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (2016). 2016 İdare Faaliyet Raporu. https://ytbweb1.blob.core.windows.net/files/resimler/activity_reports/2016-idare-faaliyet-raporu.pdf
- Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (2017) 2017 İdare Faaliyet Raporu. https://ytbweb1.blob.core.windows.net/files/documents/2017_FAAL_YET_RAPORU_Digital.pdf
- Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (2018) 2018 İdare Faaliyet Raporu. <https://ytbweb1.blob.core.windows.net/files/documents/2018-yili-faaliyet-raporu1-5d82241b7d374.pdf>
- Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (2019) 2019 İdare Faaliyet Raporu. https://ytbweb1.blob.core.windows.net/files/2020/2020Raporlar/2019%20FAAL%C4%B0YET%20RAPORU_WEB_-5e60b9bf7136e.pdf
- Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (2020) 2020 İdare Faaliyet Raporu. <https://ytbweb1.blob.core.windows.net/files/2021/BELGELER/2020%20FAALI%CC%87YET%20RAPORU-6046114fcd034.pdf>
- Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (2021). 2021 İdare Faaliyet Raporu. <https://ytbweb1.blob.core.windows.net/files/2022/BELGELER2022/2021%20FAAL%C4%B0YET%20RAPORU.pdf>
- YTB. (2015). Milletimiz Çok Büyük Özveride Bulunuyor. https://www.ytb.gov.tr/haber_detay.php?detay=4405 adresinden 7 Haziran 2022 tarihinde alınmıştır. www.ytb.gov.tr

Geliş Tarihi: 14.06.2022
Kabul Tarihi: 11.09.2022

Düzeltilmiş Sürümün Ulaştığı Tarih: 11.08.2022
Çevrimiçi Yayın Tarihi: 30.10.2022

Araştırma Makalesi

Atf: Şahin, M. M. (2022). Activities of the presidency for Turks Abroad and Related Communities within the scope of Turkish language teaching. *Turkophone*, 9(3), 97-110. <https://dx.doi.org/10.55246/turkophone.1130650>

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının Türkçe Öğretimi Kapsamındaki Faaliyetleri

Muhammed Mazhar ŞAHİN*

ÖZET

Türkiye'nin günden güne yükselen konumu, yalnızca yurtdışında yaşayan Türklere değil soydaş ve akraba topluluklara yönelik de bir diplomasi geliştirilmesi ihtiyacını oluşturmuştur. Yurtdışındaki Türklerin, soydaşların ve akraba toplulukların hak ve menfaatlerini koruma ve onlara yönelik faaliyetler gerçekleştirme görevi de Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığına verilmiştir. Yurtdışındaki bu topluluklara yönelik diplomasi geliştirirken diplomasinin en etkili yollarından biri de dili etkili kullanabilmektir. Gerek yurtdışında yaşayan Türklerin Türkçe ve Türk kültüründen uzak kalmamaları için gerekse faaliyet alanında yer almamasına rağmen soydaş ve akraba topluluklara yönelik Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesi için çeşitli faaliyetler gerçekleştiren Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, Türkiye Cumhuriyeti adına Türk diasporasını, kamu diplomasisini ve kültürel diplomasiyi yürütme misyonunu da üzerine almış bulunmaktadır. Alanyazın incelendiğinde Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının Türkçe öğretimine yönelik faaliyetlerine rastlanmamıştır. Derleme yöntemiyle gerçekleştirilen bu çalışmanın amacı Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının Türkçe öğretimi kapsamındaki faaliyetleri incelemektir. Yapılan incelemelerin ardından ortaya çıkan sonuçlar ile birlikte araştırmacılara ve uygulayıcılara önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Yurtdışı Türkler, Türkçe öğretimi, Türk kültürü, Kültürel diplomasi, Türk diasporası, Kamu diplomasisi.

* [0000-0001-5170-5172](https://orcid.org/0000-0001-5170-5172), Arş. Gör., Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Türkiye, m.sahin40@ahievran.edu.tr

1. GİRİŞ

Türkiye Cumhuriyeti, yurtdışında farklı kurumlar ile çalışmalar yaparak oradaki vatandaşlarına destek olmakta, Türkiye ile ilgili oluşturulmaya çalışılan algılar ile mücadele etmekte ve Türk dilini, sanatını, tarihini ve kültürünü tanıtmaktadır. Dış politikada düşman kazanmaktan ziyade kalıcı dostluklar, insan odaklı faaliyetler yapmanın önem kazandığı günümüz şartlarında Türkiye Cumhuriyeti, yurtdışında Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı, Yunus Emre Enstitüsü ve Maarif Vakfı gibi kurumlarla faaliyetler göstermektedir. Bu kurumlar, yurtdışında Türkiye Cumhuriyetinin kültürel diplomasi faaliyetleri yürüttüğü kurumlar olarak sayılabilir. Yağmurlu'ya göre (2019) kültürel diplomasi, kamu diplomasisinin ana çalışma alanlarından biri olmasının yanı sıra ülkelerin yumuşak güç kaynağıdır. Bayraktar (2017), günümüz dünyasında güçlü olmanın koşulunun kamu diplomasisi faaliyetleri ile yumuşak güç kaynağı olarak sayılabilecek kurumların eşgüdüm içerisinde çalışmak olduğunu belirtmektedir. Yumuşak güç kaynağı olmasının yanında Türk diasporasının öncü kurumlarından olan Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (YTB), 2010 yılında yurtdışında yaşayan vatandaşlarla ilgili çalışmalar yapmak, sorunlarına çözüm üretmek; soydaş ve akraba toplulukları ile kültürel, ekonomik ve sosyal ilişkileri geliştirmek amacıyla bu topluluklara yönelik faaliyetler yürütmek; Avrupa Birliği çerçevesinde yürütülen projeler ile Yükseköğretim Kurulu ve üniversiteler hariç olmak üzere kamu kurum ve kuruluşlarınca ülkemizde eğitim görmesi uygun görülenler ile uluslararası anlaşmalar çerçevesinde ülkemize gelen öğrencilerin ülkemizdeki eğitim süreçlerinin başarılı bir şekilde sonuçlandırılması için her türlü esası belirleyerek ilgili kurumlar arasındaki koordinasyonu sağlamak amacıyla kurulmuştur. Bu amaç doğrultusunda yalnızca yurtdışındaki vatandaşlarımıza hizmet etmekle kalmayan Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, aynı zamanda ülkemizde eğitim görmek isteyen yabancılara yönelik de faaliyetler yürütmektedir.

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının öncelikli faaliyet alanını yurtdışında yaşayan Türk vatandaşları oluşturmaktadır. Karadeniz'e göre (2017), geçmişten günümüze çeşitli sebeplerle yurtdışına göç etmiş Türk vatandaşlarına yönelik stratejiler geliştiren ve yurtiçinde ve yurtdışında yapılan çalışmaların koordinasyon görevini üstlenen Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının ikinci öncelikli çalışma alanını ise soydaş ve akraba topluluklar oluşturmaktadır. Soydaş ve akraba topluluklara yönelik farklı kurumların sunmakta olduğu faaliyetlerin koordinasyon görevini de üstlenen Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, bu faaliyetleri etkin ve hızlı bir şekilde gerçekleştirmektedir. Başkanlığın bir diğer çalışma alanı ise ülkemizdeki uluslararası öğrencilerdir. Bu öğrencilere gerek Türk kültürünü tanımaları için gerekse ülkemizde kendilerini yabancı hissetmemeleri için faaliyetler gerçekleştiren Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, Türkiye'de eğitim gören uluslararası öğrencilerin ülkelerine birer kültür elçisi olarak dönecekleri inancını taşımaktadır. Bu çalışmada Türkiye'nin diaspora diplomasisi açısından öncü kurumlarından olan Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının Türkçe öğretimine yönelik faaliyetlerinin araştırılması

amaçlanmaktadır. Bu kapsamda Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklarının Türkçe öğretimine yönelik faaliyetleri iki başlık altında incelenecektir:

- Yurtdışında yaşayan Türk vatandaşlarının Türkçe eğitimine yönelik faaliyetler,
- Yabancı dil olarak Türkçenin öğretimine yönelik faaliyetler

1.1 Yurtdışında Yaşayan Türk Vatandaşlarının Türkçe Eğitimine Yönelik Faaliyetler

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, yurtdışında yaşayan Türklerin Türkçeden ve Türk kültürünün temellerini oluşturan değerlerden uzak kalmamaları maksadıyla Türkçenin öğretimi ve Türk kültürünün ve tarihinin tanıtımı için yurtiçinde ve yurtdışında faaliyetler yapmaktadır. Yapmakta olduğu faaliyetler iki başlık altında değerlendirilebilir. Bunlardan ilki yurtdışında yaşayan Türk çocuklarına yönelik Türkçe öğretecek eğitimcilerin eğitimi ile ilgili gerçekleştirilen faaliyetlerdir. İkincisi ise yurtdışındaki Türklere yönelik Türkçe eğitimi ile ilgili faaliyetlerdir.

Yurtdışındaki Türk çocuklarına Türkçe öğretecek alanda uzman kimselerin eğitilmesi maksadıyla Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, Yurtdışındaki Türk Çocuklarına Türkçe Öğretimi Burslu Yüksek Lisans Programı ve Yurtdışındaki Türk Çocuklarına Türkçe Öğretimi Sertifika Programı projelerini hayata geçirmiştir.

1.1.1 Yurtdışındaki Türk Çocuklarına Türkçe Öğretimi Burslu Yüksek Lisans Programı

2017 yılında Sakarya Üniversitesi ile yapılan işbirliği kapsamında Yurtdışındaki Türk Çocuklarına Türkçe Öğretimi Tezsiz Yüksek Lisans Programı açılmıştır. Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, 25 Ekim 2018 tarihinde Ankara Hacettepe Üniversitesi, İstanbul Yıldız Teknik Üniversitesi, Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi, Antalya Akdeniz Üniversitesi ve Sakarya Üniversitesi ile yapmış olduğu işbirliği kapsamında yurtdışında yaşayan Türk çocuklarına yönelik Türkçeyi ve Türk kültürünü öğretecek eğitimcileri yetiştirmek amacıyla Yurtdışındaki Türk Çocuklarına Türkçe Öğretimi Burslu Yüksek Lisans Programı açılacağını duyurdu. Programın hayata geçirildiği 2018 yılından itibaren işbirliği imzalanan üniversitelerde burslu bir şekilde yüksek lisans eğitimi alan öğrencilerin mezuniyet sonrasında yaşadıkları ülkelere geri döndüklerinde oradaki Türk çocuklarına yönelik Türkçenin ve Türk kültürünün öğretimi kapsamında görev üstlenmeleri beklenmektedir. Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının 2018, 2019, 2020 ve 2021 yılı Faaliyet Raporlarına göre Yurtdışındaki Türk Çocuklarına Türkçe Öğretimi Burslu Yüksek Lisans Programına kaydolun öğrenci sayıları Tablo 1’de yer almaktadır.

Tablo 1

Yurtdışındaki Türk Çocuklarına Türkçe Öğretimi Burslu Yüksek Lisans Programına İlişkin Bilgiler

Yıl	Programa Kaydolan Öğrenci Sayısı
2018	27
2019	20
2020	Belirtilmemiştir
2021	12

Tablo 1'e bakıldığında Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının ilgili üniversitelerle yapmış olduğu işbirliği kapsamında programa kaydolan öğrenci sayıları görülmektedir. 2018 Yılı Faaliyet Raporu'nda bahse konu yüksek lisans programının açılacağı ilan edilmesinin ardından 2018 yılında 163 başvuru olduğu, 113 öğrencinin başvuru kriterlerini sağlayarak mülakata girdiği ve bu öğrencilerden de 27 öğrencinin programa kabul edildiği belirtilmektedir. 2020 Faaliyet Raporu'na göre programa kaydolan öğrenci sayısı ile ilgili herhangi bir bilgi yer almamaktadır.

1.1.2 Yurtdışındaki Türk Çocuklarına Türkçe Öğretimi Sertifika Programı

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı ile Sakarya Üniversitesi arasında 12 Mayıs 2022 – 10 Haziran 2022 tarihlerinde yurtdışında yaşayan Türk çocuklarına Türkçe ve Türk kültürü öğretimi alanında çalışmak isteyenlere yönelik Yurtdışındaki Türk Çocuklarına Türkçe Öğretimi Sertifika Programı düzenlenmesi için anlaşma yapılmıştır. Uzaktan eğitim yoluyla gerçekleşmesi planlanan programa yurtdışında yaşayan ve sürekli oturum izni olan kimselerin yanı sıra belirlenen birkaç farklı kritere daha haiz olanlar müracaat edebilmektedir. Programa kaç kişinin başvurduğu, kaç öğrencinin başvurusunun kabul edildiğinde dair herhangi bir bilgi yer almamaktadır.

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının yurtdışında yaşayan Türk vatandaşlarının Türkçe eğitimine yönelik yapmakta olduğu faaliyetlerin ikinci kısmında ise yurtdışındaki Türk çocuklarının ve gençlerinin Türkçe eğitimine yönelik faaliyetler yer almaktadır. Bu kapsamda Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, yurtdışındaki Türk çocuklarına ve gençlerine yönelik Türkçe ve Türk kültürü öğretimi açısından Türkçe Saati Proje Destek Programı ve Türkçe Ödülleri Yarışması adı altında faaliyetler yürütmektedir.

1.1.3 Türkçe Saati Proje Destek Programı

Yurtdışında yaşayan Türk vatandaşlarının hak ve menfaatlerini savunmak üzere faaliyetlerini sürdüren Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, yurtdışında yaşayan Türk çocuklarının ve gençlerinin Türkçeden ve Türk kültüründen uzak kalmamaları için yürüttüğü faaliyetlerden biri de 2019 yılında hayata geçirilen Türkçe Saati Proje Destek Programı'dır. Program kapsamında Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, 2019 Yılı Faaliyet Raporu'nda (YTB, 2019) program ile ilgili olarak yurtdışında yaşayan Türk çocuklarının ve gençlerinin Türk kültürünün ortak duygu ve düşünce dünyasından doğan değerleri, gelenekleri ve yaşam tarzlarını doğru anlamlandırmasına imkân sunacak, böylelikle hem Türk, hem de içinde yaşadığı toplumun kültüründen aldığı çeşitlilikleri birbiriyle çatıştırmaksızın tamamlayıcı birer zenginlik olarak görebilme yeteneği kazanmasında fayda sağlayacak Türkçe ve Türk kültürü eğitim çalışmalarını, "Türkçe Saati Proje Destek Programı" kapsamında teşvik ettiğini belirtmiştir. Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının 2019, 2020 ve 2021 yılındaki faaliyet raporlarında Türkçe Saati Proje Destek Programı kapsamında kaç projeye destek verdiği ve bu destek verilen projelere kaç katılımcının katıldığı Tablo 2'de yer almaktadır.

Tablo 2

Türkçe Saati Proje Destek Programına İlişkin Bilgiler

Yıl	Destek Verilen Proje Sayısı	Katılımcı Sayısı
2019	201	11355
2020	180	Belirtilmemiştir
2021	39	1000

Tablo 2'de Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının Türkçe eğitimine yönelik faaliyetlerinden biri olan Türkçe Saati Proje Destek Programı hakkında sayısal bilgilere yer verilmiştir. Bahsedilen programın içeriği hakkında bilgileri kendi internet sitesinden paylaşan Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, yurt dışındaki sivil toplum kuruluşlarının kendi imkânlarıyla yıllardır sürdürdükleri Türkçe eğitim çalışmalarını bu program kapsamında desteklediklerini açıklamıştır. Bu destek kapsamında bu projeye katılmak isteyen sivil toplum kuruluşlarının başvurularının belirlenen şu üç modül çerçevesinde alınacağı bildirilmiştir:

- Modül 1- Tohum: Okul öncesi dönemdeki çocuklara Türkçe ve ülke dilinde çift dilli oyun gruplarının oluşturulmasının desteklenmesini içermektedir.
- Modül 2- Fidan: Okul dönemindeki çocuklar ve gençlere yönelik Türkçe kurslarının desteklenmesini içermektedir.
- Modül 3- Ağaç: Türkçe ve ülke dilinde hizmet veren çift dilli okul öncesi eğitim kurumlarının desteklenmesini içermektedir.

1.1.4 Türkçe Ödülleri Yarışması

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, yurtdışında yaşayan Türk çocuklarının ve gençlerinin edebiyatı sevmeleri, anadillerinde düşünerek düşüncelerini paylaşabilmeleri, düş kurabilmeleri ve Türkçeyi doğru ve etkili kullanabilmeleri için 2019 yılında “YTB Türkçe Ödülleri” projesini duyurdu. Proje kapsamında şiir, deneme, öykü ve kitap desteği kategorilerinde ödüller verilmektedir. Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının 2019, 2020 ve 2021 yılı Faaliyet Raporları incelendiğinde Türkçe Ödülleri Yarışması kapsamında hangi kategoride kaç ödül verildiği Tablo 3’te yer almaktadır.

Tablo 3

Türkçe Ödülleri Yarışmasına İlişkin Bilgiler

Yıl	Öykü	Deneme	Şiir	Kitap Desteği	Toplam
2019	6	5	4	1	16
2020	5	4	5	5	19
2021	3	3	3	4	13

Tablo 3’te Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının yurtdışında yaşayan Türk çocuklarının ve gençlerinin edebiyat alanında güçlü kalemler olabilmeleri maksadıyla düzenlemekte olduğu Türkçe Ödülleri Yarışması projesi ile ilgili sayısal bilgilere yer verilmiştir. 2022 yılında Türkçe Ödülleri Yarışması için müracaatlar devam etmektedir ve kazananlar 01 Eylül 2022 tarihinde açıklanacaktır.

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, kuruluş maksadıyla da doğru orantılı bir şekilde yurtdışında yaşayan Türk çocuklarının ve gençlerinin Türkçe ve Türk kültüründen uzak olmamaları için

faaliyetlerini sürdürmektedir. Ayrıca Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, uluslararası öğrencilere yönelik Türkçenin öğretimi kapsamında da faaliyetlerini sürdürmektedir.

1.2 Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimine Yönelik Faaliyetler

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, soydaş ve akraba toplulukların yanı sıra diğer uluslararası vatandaşlara yönelik Türkçeyi yabancı dil olarak öğretmek amacıyla çeşitli faaliyetler yürütülerek Türkçenin ve Türk kültürünü tanıtmak amaçlanmaktadır. 2014 yılında ilk defa uygulamaya konulan Kamu Görevlileri ve Akademisyenler Türkçe İletişim Programı (KATİP) kapsamında yabancı kamu görevlilerine ve akademisyenlere Türkçenin ve Türk kültürünün öğretilmesi hedeflenmektedir. Ortadoğu'daki Soydaş Gençlere Yönelik Uzaktan Türkçe Dil Eğitimi Programı, Suriyeli Misafir Öğrencilere Türkçe Öğretimi Projesi, Suriyelilere İleri Düzey Türkçe Eğitimi Projesi ve Türkçe Eğitim ve Yaz Okulu Programı, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının Türkçeyi yabancı dil olarak öğretmek maksadıyla yürütmekte olduğu faaliyetlerdendir.

1.2.1 Kamu Görevlileri ve Akademisyenler Türkçe İletişim Programı (KATİP)

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, yurtdışındaki yabancı kamu görevlileriyle ve akademisyenlerle Türkçe iletişim sağlayabilmek maksadıyla 2014 yılında Kamu Görevlileri ve Akademisyenler Türkçe İletişim Programı'nı (KATİP) hayata geçirdi. Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının 2014 yılından günümüze kadar yayımlamış olduğu yıllık Faaliyet Raporları incelendiğinde yıllara göre katılımcılar Tablo 4'te yer almaktadır.

Tablo 4

KATİP Katılımcılarına İlişkin Bilgiler

Yıl	Katılım Sağlayan Ülke Sayısı	Programa Kaydolan Öğrenci Sayısı
2015	15	15
2016	26	26
2017	15	15
2018	24	28

2019	23	26
2020	30	38
2021	19	22

Tablo 4'e bakıldığında Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının yabancı diplomatlara, kamu görevlilerine ve akademisyenlere yönelik İstanbul'da burslu bir şekilde on ay Türkçeyi ve Türk kültürünü tanımak üzere Türkiye'ye gelen öğrencilerin sayısı ve bu öğrencilerin ülkelere göre çeşitliliği görülmektedir. Kamu Görevlileri ve Akademisyenler Türkçe İletişim Programı, Türkçeyi ve Türk kültürünü tanıtmaya, ülkeler arasındaki ilişkileri geliştirmeye, halkları yakınlaştırmaya ve Türkiye ile sürdürülebilir, kuvvetli bağları kuracak olan yabancı kamu görevlilerini ve akademisyenleri eğitmeye katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

1.2.2 Ortadoğu'daki Soydaş Gençlere Yönelik Uzaktan Türkçe Dil Eğitimi Programı

Covid-19'un dünyada etkisinin günden güne arttığı, ölüm oranlarının bir çılgın gibi büyüdüğü ve uzaktan eğitimin artık bir zaruret haline aldığı 2020 yılı içerisinde Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, yurtdışında yaşayan soydaş gençlere yönelik uzaktan Türkçe öğretimi kursu açacağını duyurmuştur. Program kapsamında Filistin, Irak, Lübnan, Suriye ve Ürdün'de ikamet eden soydaş gençler, on altı ay boyunca devam edecek olan Türkçe eğitimine ücretsiz bir şekilde katılım sağlayabilme imkânı buldular. Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının 2021 Yılı Faaliyet Raporu'na göre (YTB, 2021) Ortadoğu'daki Soydaş Gençlere Yönelik Uzaktan Türkçe Dil Eğitimi Programı'na 50 öğrenci katılım sağlamıştır.

1.2.3 Suriyeli Misafir Öğrencilere Türkçe Öğretimi Projesi

2011 yılında Suriye'de çıkan iç savaşın ardından Türkiye'ye çok sayıda mülteci gelmiştir. Bu kişilerin buldukları çevreye entegrasyon süreçlerinde dil ve kültürün öğretilmesi de oldukça önem arz etmekteydi. 2013 yılında Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, belirlediği kriterlere uyan mültecilere 10 ilde Türkçe öğretim kursu açacağını duyurdu. Bu kurslarda Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullara atanamayan Türk Dili ve Edebiyatı ve Türkçe öğretmenlerinin görev almaktadır. (YTB, 2015) Büyükkiz ve Çangal (2016), bu proje kapsamında ilk iki sene Gazi Üniversitesi Türkçe Öğretim Seti'nin, üçüncü sene İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti'nin, dördüncü yıl ise Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti'nin kullanıldığını belirtmiştir. Büyükkiz ve Çangal (2016), Türkçe öğrenmek için

projeye 2013'te 858 Suriyeli mültecinin, 2014'te 2.138 Suriyeli mültecinin, 2015'te 1.607 Suriyeli mültecinin ve 2016'da 595 öğrencinin müracaat ettiğini belirtmiştir.

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, 2016 yılında Suriyeli Misafir Öğrencilere Türkçe Öğretimi Projesi'ni Suriyelilere İleri Düzey Türkçe Eğitimi Projesi adıyla devam ettirmiştir. Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkan Yardımcısı Sayit Yusuf, 2018 yılında vermiş olduğu bir röportajda proje kapsamında Türkiye'nin çeşitli şehirlerindeki TÖMER'lerde Türkçe öğrenmeleri sağlanan mültecilerin sayısının 12.250 olduğunu belirtmiştir.

1.2.4 Türkçe Eğitim ve Yaz Okulu Programı

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, soydaş, akraba ve diğer uluslararası öğrencilere yönelik Türkçe Eğitim ve Yaz Okulu Programı kapsamında çeşitli faaliyetler yürütmektedir. Türkçenin yabancı dil olarak öğrenilmesi için 2021 Yılı Faaliyet Raporu'nda (YTB, 2021) Türkçe öğretimini desteklemek amacıyla gerçekleştirmiş olduğu faaliyetleri ve bu faaliyetlere katılım sağlayan öğrencilerin sayısını Tablo 5'teki şekilde açıklamıştır.

Tablo 5

Türkçe Eğitim ve Yaz Okulu Programı'na İlişkin Bilgiler

Faaliyet Adı	Katılımcı Sayısı
Türkiye Mezun Dernekleri Türkçe Dil Kursları	500
Kafkasya'da Türkçe Okulu	50
Ortadoğu ve Afrika Ortak Tarih Araştırmaları Programı	10
Anadolu Türk Kültür Merkezleri Türkçe Kursları	300
Uzaktan Eğitim 2021 Projesi	1200
Srebrenica'daki Çocukların Eğitimine Destek Projesi	50
Bulgaristan Yaz Okulu Projesi	470
Kosova Türkçe Eğitim Projesi	400

Tablo 5 incelendiğinde Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının Türkçenin ve Türk kültürünün öğretilmesi kapsamında soydaş, akraba ve diğer uluslararası öğrencilere yönelik 2021 yılındaki faaliyetleri görülmektedir.

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

Sınırların çeşitli sebeplerle değişikliğe uğradığı, dünyadaki düzenin gün geçtikçe değiştiği, diplomatik dil vesilesiyle birçok problemin çözüldüğü ve diplomasinin en etkili yollarından biri olan dilin kültür ile beraber öğretiminin önem kazandığı günümüzde bu sahnede etkin bir şekilde var olmak isteyen Türkiye Cumhuriyeti, kamu diplomasisi ve kültürel diplomasinin yanında Türk diasporasının da yurtdışında etkin bir şekilde yürütülebilmesi için Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (YTB), Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı (TİKA) ve Yunus Emre Enstitüsü (YEE) gibi kurumlar aracılığıyla faaliyetler yürütmektedir. Dünya genelinde dillerin konuşulma sıralamasına bakıldığında Türkçenin içerisinde bulunduğu konum ortadadır. Türkçenin konumuna bakıldığında Türkçenin öğretiminin böylesine önemli olduğu bir dönemde Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının gerek yurtdışındaki Türklerin Türkçeden ve Türk kültüründen uzak kalmamaları için onların Türkçe eğitimini destekleyici faaliyetler gerçekleştirmesi gerekse öncelikli faaliyetleri arasında dil öğretimi yer almamasında rağmen kuruluşundan günümüze kadar Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi destekleyici faaliyetler gerçekleştirmesi oldukça önemli bir mevzudur. Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının Türkçe eğitimine yönelik genel olarak değerlendirildiğinde Tablo 6 ortaya çıkmıştır.

Tablo 6

YTB'nin Türkçe Eğitime Yönelik Faaliyetleri

	Yurtdışındaki Türklere Yönelik Faaliyetler	Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretime Yönelik Faaliyetler
1	Yurtdışındaki Türk Çocuklarına Türkçe Öğretimi Yüksek Lisans Programı	Kamu Görevlileri ve Akademisyenler Türkçe İletişim Programı (KATİP)
2	Yurtdışındaki Türk Çocuklarına Türkçe Öğretimi Sertifika Programı	Ortadoğu'daki Soydaş Gençlere Yönelik Uzaktan Türkçe Dil Öğretimi Programı

3	Türkçe Saati Proje Destek Saati Programı	Suriyeli Misafir Öğrencilere Türkçe Öğretimi Projesi
4	Türkçe Ödüülleri Yarışması	Türkçe Eğitim ve Yaz Okulu Programı

Tablo 6 incelendiğinde Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının yurtdışındaki Türklere yönelik gerçekleştirilen faaliyetler görülmektedir. Yurtdışındaki Türklerin Türkçe öğretimi ile ilgili Kızıleme ve Okur, (2020) yereldeki Türk kökenli olsa dahi her öğretmenin Türkçeyi ve Türk kültürünü ek ders almadan öğretebilmelerinin mümkün olmadığını belirtmiştir. Bu değerlendirmeden hareketle Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının yurtdışında yaşayan Türk çocuklarına Türkçe öğretimini gerçekleştirecek eğitimcilerin eğitilmesi için gerçekleştirmiş olduğu faaliyetlerin önemi ortaya çıkmaktadır.

Tablo 6 incelendiğinde Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının yabancı dil olarak Türkçenin öğretimine yönelik gerçekleştirilen faaliyetler görülmektedir. Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi ile ilgili İşcan, (2011) Türkiye'nin giderek yükselen konumu sebebiyle günden güne Türkçe öğrenmeye talebin arttığını ve gerek bu taleplerin karşılanması için gerekse Türkiye'nin, Türkçenin ve Türk kültürünün tüm yönleriyle uluslararası arenada tanıtımının yapılması için Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi mevzusu titiz bir şekilde ele alınması gerektiğini belirtmiştir. Bu görüş ele alındığında Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi ile ilgili yürütmekte olduğu faaliyetlerinin önemi ortaya çıkmaktadır.

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının yürütmekte olduğu faaliyetlerin devamlılığının olmuş olması, Türkiye Cumhuriyeti'nin Türkçenin ve Türk kültürünün öğretimine vermekte olduğu önemi göstermektedir.

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının Türkçe eğitime yönelik gerçekleştirdiği faaliyetler incelendiğinde araştırmacılara ve uygulayıcılara önerilerde bulunulmuştur. Bu kapsamda araştırmacılara şu önerilerde bulunulabilir:

2.1 Çalışmadan hareketle araştırmacılara yönelik öneriler

- Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının Türkçe öğretimine yönelik faaliyetlerinin verimliliği üzerine bir araştırma yapılabilir.
- Alanyazın incelendiğinde Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının gerçekleştirdiği faaliyetlere ilişkin yok denecek kadar azdır. Dolayısıyla Başkanlığının

gerçekleştirdiği faaliyetlere ilişkin veya Başkanlığa öneri niteliğinde gerçekleştirilecek akademik çalışmalar yapılabilir.

- Yurtdışındaki Türk çocuklarına Türkçe öğretimini gerçekleştirecek eğitmenleri yetiştiren yüksek lisans programına ilişkin çalışmalar yapılarak görüş ve önerilerde bulunulabilir.
- Türkçe Ödülleri Yarışması kapsamında ilgili türlerde dereceye giren eserler üzerine bir araştırma yapılabilir.

2.2 Çalışmadan hareketle uygulayıcılara yönelik öneriler

- Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının yurtdışındaki Türklere yönelik gerçekleştirmekte olduğu Türkçe eğitimi destekleyici projelerin sayısı artırılabilir.
- Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı bünyesinde yurtdışındaki Türk gençlerine ve Türk çocuklarına yönelik Türkçe ve Türk kültürü öğretimi iş ve işlemlerini yürütmek üzere yeni bir birim kurulabilir.
- Yurtdışındaki Türk gençlerine ve Türk çocuklarına Türkçe ve Türk kültürü eğitimini Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı bünyesinde oluşturulacak alanında uzman kişilerden oluşan bir ekip verebilir.
- Yurtdışında Türkçeyi öğreten kurum olarak Yunus Emre Enstitüsü faaliyetlerini sürdürmektedir. Fakat Yunus Emre Enstitüsü genel itibarıyla yabancılara Türkçe öğretmektedir. Dolayısıyla Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı yurtdışında Büyükelçilik/Başkonsolosluklar nezdinde Türk gençlerine ve Türk çocuklarına Türkçe ve Türk kültürü öğretimi yapabilir.
- Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, yurtdışındaki Büyükelçilikler/Başkonsolosluklar bünyesinde yurtdışı teşkilatı kurarak yurtdışındaki Türklere, soydaşlara ve akraba topluluklara yönelik hizmetleri koordine etme imkânı bulabilir.
- Son olarak Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının gerek Türklere yönelik Türkçe ve Türk kültürü öğretimi faaliyetleri gerekse yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi faaliyetleri desteklenmelidir.

KAYNAKÇA

- Bayraktar, D. (2017). *Yeni dönem Türk dış politikasında kamu diplomasisinin yeri: Yunus Emre Enstitüsü ve Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı örnekleri* (Yüksek Lisans Tezi). İzmir Katip Çelebi Üniversitesi.
- Büyükkız, K. K. ve Çangal, Ö. (2016). Suriyeli misafir öğrencilere Türkçe öğretimi projesi üzerine bir değerlendirme. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 5(3), 1414-1430.
- İşcan, A. (2011). Türkçenin yabancı dil olarak önemi, *Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(4), 29-36
- Kızılemeşe, R. ve Okur, A. (2020), Yenilikçi eğitim ve öğretim uygulamaları kapsamında Belçika'daki ikidilli Türk çocuklarına Türkçenin eğitimi ve öğretimi üzerine bir çalışma (Gent örneği). *Uluslararası Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Dergisi*, 3(1), 64-92.
- Yağmurlu, A. (2019). Kültürel diplomasi: kuram ve pratikteki çerçevesi. *Selçuk İletişim*, 12(2), 1210-1238
- Yıldırım, K. E. ve Yıldırım, A. (2017). Türkiye'nin yumuşak güç sembollerinden Türk İşbirliği Koordinasyon Ajansı ve Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı'na genel bakış. *Karadeniz Uluslararası Bilimsel Dergi*, 33(33), 203-219.
- Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (2014) 2014 Yılı Faaliyet Raporu. https://ytbweb1.blob.core.windows.net/files/resimler/activity_reports/2014-faaliyet-raporu.pdf
- Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (2015) 2015 Yılı Faaliyet Raporu. https://ytbweb1.blob.core.windows.net/files/resimler/activity_reports/2015-faaliyet-raporu.pdf
- Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (2016). 2016 İdare Faaliyet Raporu. https://ytbweb1.blob.core.windows.net/files/resimler/activity_reports/2016-idare-faaliyet-raporu.pdf
- Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (2017) 2017 İdare Faaliyet Raporu. https://ytbweb1.blob.core.windows.net/files/documents/2017_FAAL_YET_RAPORU_Digital.pdf
- Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (2018) 2018 İdare Faaliyet Raporu. <https://ytbweb1.blob.core.windows.net/files/documents/2018-yili-faaliyet-raporu1-5d82241b7d374.pdf>
- Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (2019) 2019 İdare Faaliyet Raporu. https://ytbweb1.blob.core.windows.net/files/2020/2020Raporlar/2019%20FAAL%C4%B0YET%20RAPORU_WEB_-5e60b9bf7136e.pdf

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (2020) 2020 İdare Faaliyet Raporu.

<https://ytbweb1.blob.core.windows.net/files/2021/BELGELER/2020%20FAALI%CC%87YET%20RAPORU-6046114fcd034.pdf>

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (2021). 2021 İdare Faaliyet Raporu.

<https://ytbweb1.blob.core.windows.net/files/2022/BELGELER2022/2021%20FAAL%C4%B0YET%20RAPORU.pdf>

YTB. (2015). Milletimiz Çok Büyük Özveride Bulunuyor.

https://www.ytb.gov.tr/haber_detay.php?detay=4405 adresinden 7 Haziran 2022 tarihinde alınmıştır.

www.ytb.gov.tr